

AKADEMIA ON-LINE

„Za Naszą Wolność i Waszą”

WOJSKO POLSKIE NA PRZESTRZENI WIEKÓW

Wojowie

Rycerstwo

Wojska
koronne
oraz
pospolite
ruszenie

Wojsko
Polskie

Za Naszą Wolność i Waszą

Das ehemalige Königreich Polen.

Tafel 96. Polen.
 a Adliger Husar — b Flügel-Adjutant — c, g, k Mannen — d Offizier der Krongarde zu Warschau — e Leibgarde-Dräger —
 f, h Infanterie-Infant. — i Garde-Grenad. — l Sensenträger — n Jäger zu Pferde — m Sandomirischer Freischütz — o Masowischer Freischütz.

Richard Knöttel
 Handbuch der
 Uniformkunde
 1893

I wojna światowa

- ▣ Na arenie międzynarodowej pojawiła się tzw. „sprawa polska”.
 - Zarówno Rosja, jak i państwa centralne (Niemcy i Austro-Węgry) próbowały przekonać Polaków do walki po ich stronie obiecując np. autonomię Polski (zob. Akt 5 listopada).
 - Wśród państw Ententy polscy dyplomaci zabiegali o uznanie niepodległej Polski po zakończeniu wojny.

I wojna światowa

- ▣ Na terenach zaborów powstały polskie formacje wojskowe:
 - Za zgodą Niemców i Austriaków powstały z inicjatywy J. Piłsudskiego **Legiony Polskie**.

Józef Piłsudski z legionistami na froncie, źródło: NAC

I wojna światowa

- Na terenie zaboru rosyjskiego powstał I Korpus Polski pod dowództwem gen. Józefa Dowbor-Muśnickiego.

Dowódcy oddziałów I Korpusu Polskiego z generałem Józefem Dowbor-Muśnickim (siedzi 6. z lewej), źródło: NAC

I wojna światowa

- We Francji powstała Armia Polska, zwana „Błękitną Armią” – dowodzona przez gen. Józefa Hallera.

Walka o granice 1918-1921

▣ Wojna polsko-ukraińska.

- Walki o Lwów – do historii przeszedł udział młodzieży – tzw. „orląt lwowskich” oraz kobiet z Ochotniczej Legii Kobiet.

Kobiety z Ochotniczej Legii Kobiet podczas obrony Lwowa, źródło: NAC

Wojna polsko-bolszewicka

- ▣ Przyczyny wojny:
 - Bolszewicy (Rosja Sowiecka i jej przywódca W. Lenin) pragnęli rozszerzyć rewolucję komunistyczną w Europie.
 - W Polsce dwie koncepcje granic – federac
 - Polska i Rosja Sowiecka nie miały ustalonych granic po I wojnie światowej.
 - Bezpośrednią przyczyną było wycofanie się wojsk niemieckich z dawnego frontu wschodniego i wkroczenie na te tereny wojsk bolszewickich oraz polskich.

Polskie koncepcje granicy wschodniej

Federacyjna

- Koncepcja Józefa Piłsudskiego

Powstanie niepodległych państw
(np. Ukrainy, Białorusi, Litwy)
pomiędzy Polską a Rosją. Miały
one odgraniczać Polskę od
niebezpieczeństwa ataku Rosji.

Bliska współpraca z tymi
państwami.

Inkorporacyjna

Koncepcja Romana Dmowskiego

Włączenie (inkorporacja) tych
terenów Litwy, Białorusi, Ukrainy
do Polski, gdzie przeważali
Polacy (kulturowo, gospodarczo,
liczebnie).

Wojna polsko-bolszewicka

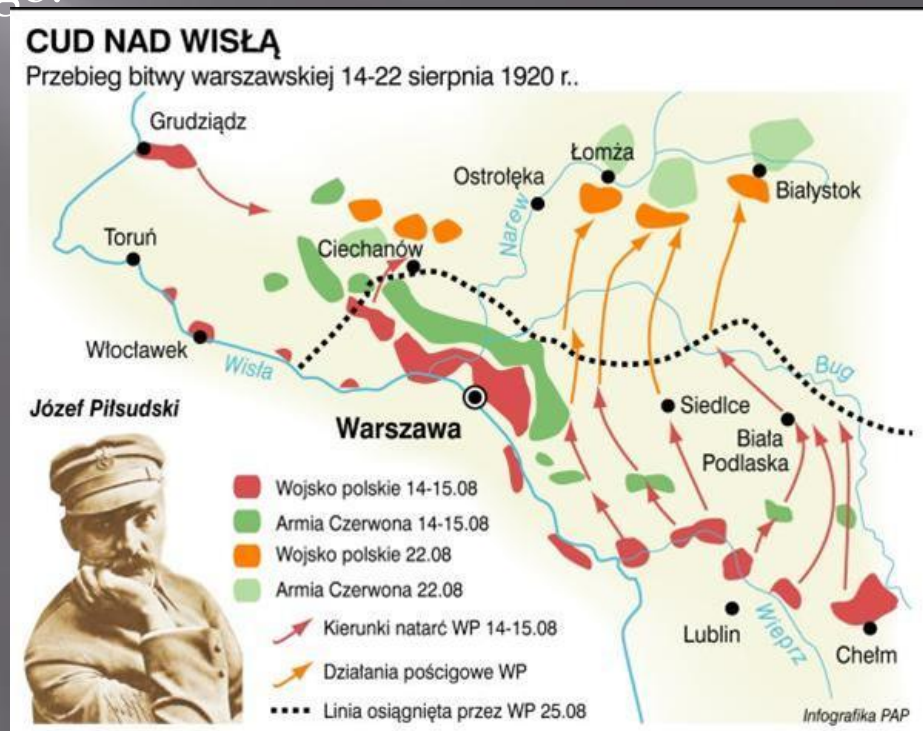
- ▣ Początek wojny – luty 1919.
 - Początkowe sukcesy Wojska Polskiego, jednak później silna kontrofensywa Armii Czerwonej.

Bitwa warszawska – 15.08.1920 r.

- Kluczowy manewr oskrzydłający Armię Czerwoną.
 - pomysł i opracowanie gen. Tadeusza Rozwadowskiego.
 - Wykonanie Józefa Piłsudskiego.

- Zwycięstwo Polski

Wojna polsko-bolszewicka

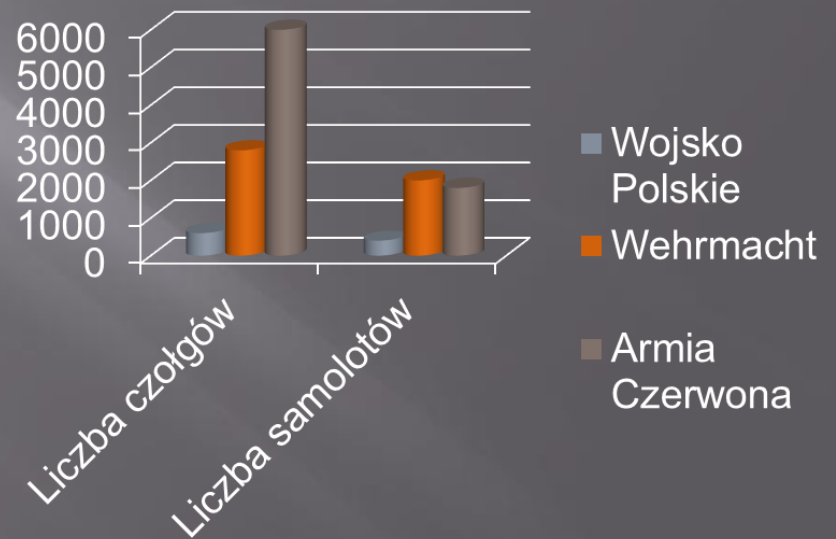
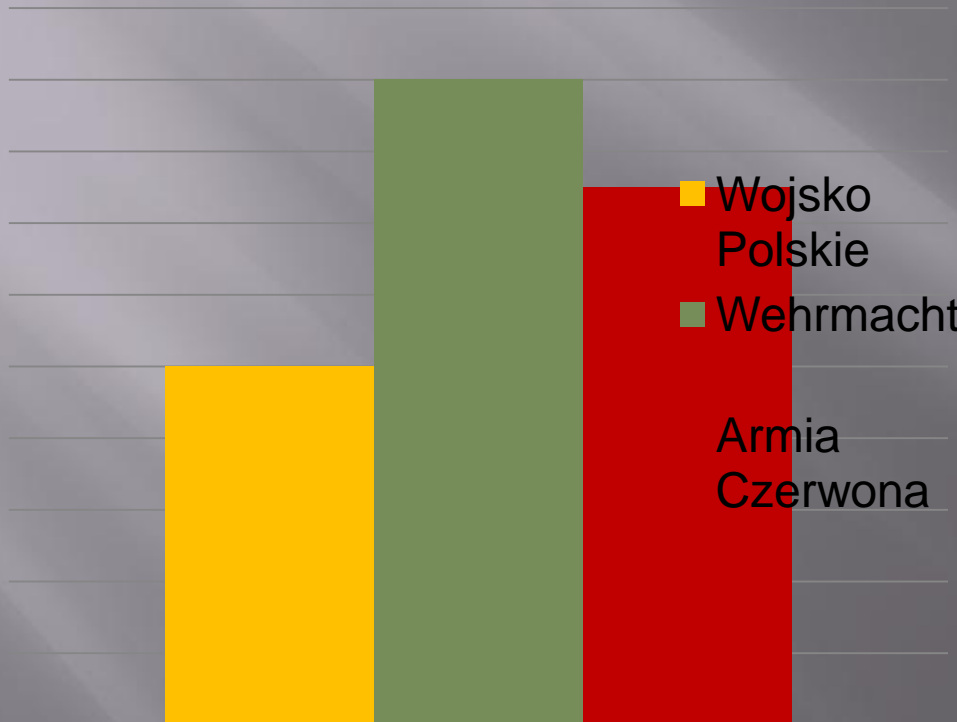
- ▣ Traktat ryski – pokój podpisany w Rydze między Polską i Rosją Sowiecką 16.04.1921 r.
- ▣ Postanowienia:
 - Ustanowienie granicy między państwami
 - Rosjanie i Ukraińcy zrzekli się Małopolski Wschodniej (Lwowa)
 - Rosja obiecała spłacić reparacje wojenne, zwrócić dobra kultury

Początek II wojny światowej. Kampania obronna 1939 r.

- ▣ 1 września 1939 r. – początek II wojny światowej – atak III Rzeszy i Słowacji na Polskę.
- ▣ 17 września 1939 r. – Związek Sowiecki (sojusznik III Rzeszy) atakuje Polskę od wschodu.
- ▣ Ostatnia bitwa kampanii obronnej – bitwa pod Kockiem - 6.10.1939 r.

Porównanie sił zbrojnych

LICZBA ŻOŁNIERZY

Polskie Siły Zbrojne podczas II wojny światowej

- ▣ W 1939 r. Polskie Siły Zbrojne odrodziły się we Francji, a następnie w Wielkiej Brytanii.
- ▣ W 1941 r. powstało Wojsko Polskie w Związku Sowieckim.
- ▣ Polscy żołnierze walczyli na frontach Bliskiego Wschodu, Afryki, Włoch, na Atlantyku.
- ▣ W 1943 r. po zerwaniu stosunków dyplomatycznych między Polską a ZSRS powstało Wojsko Polskie dowodzone przez komunistów.
- ▣ Polscy żołnierze brali udział np. w wyswobodzeniu Europy Zachodniej (1 Dywizja Panc.) oraz w operacji zdobycia Berlina (1 Armia WP).

Polskie Siły Zbrojne podczas II wojny światowej

Polscy piloci z Dywizjonu 303, źródło: domena publiczna

Dowódca Armii Polskiej w ZSRS, a następnie 2 Korpusu Polskiego, gen. W. Anders, źródło: domena publiczna

Polskie Siły Zbrojne podczas II wojny światowej

- Pod okupacją powstały organizacje wojskowe, które w 14.02.1942 r. zjednoczyły się w **Armię Krajową**

Żołnierze Armii Krajowej podczas powstania warszawskiego, źródło: domena publiczna